

„Co to má znamenat?“ zařvala v chodbě, aniž se svlékla z pláště. „Proč je tu takovej bordel? Krucinál, to ste to nádoby nemohly umejt?“ přešla v botách kuchyní a těžce dosedla na židli. Tašku s nákupem hodila na zem. „Májo, dělej, udělej to! Já chodím z práce urvaná jak pes a přijdu a tady tohle!“ rozmáchla se po kuchyni.

„Já taky přišla utahaná, já bych to udělala, ale taky jsem si potřebovala sednout a chvíli vydechnout,“ bránila se Mája, která přiběhla ze svého pokoje.

„Co tu dělá ta špína?“ popadla matka štitivě mezi dva prsty otcovy podvlíkačky a hodila je ke koši s prádlem. „Tady se nikdo nenaučí po sobě uklízet, nikdo, čekáte, až přijdu, myslíte si, že jsem vaše služka!“ ječela dramaticky. „Byl už někdo se psem? Proč není ten kýbl vynešený? Se vším čekáte až na mě!“

Mája, poháněná jejím křikem, začala zmateně pobíhat po kuchyni.

Konečně se matka svlékla a znovu si těžce sedla. Hlavu si opřela o dlaně a chvíli nehnutě zírala do blba.

„Já už toho mám plný zuby!“ řekla tiše. „Chraň vás pámbu něco z domova vynášet, říkat někde, co si tu povídáme, co si myslíme! Jestli nás ovšem nechcete všechny přivést do kriminálu. Pamatujte si, že všechno se může zneužít proti nám!“

„Něco v práci?“ zeptala se jí opatrně Mája. Matka neodpověděla, rukama si přešla přes obličej, těžce vstala, jako by její štíhlé tělo vážilo alespoň tunu, převlékla se do domácích šatů a začala unaveně vařit.

„Já už toho předstírání mám plný zuby, dělám ze sebe blbce a pak si někdo myslí, že skutečně blbec jsem, a dovoluje si nade mnou vohrnovat nos! Jako kdyby si někdo mohl dovolit ten přepych a říkat, jak to je a co si myslí!“

„Co se stalo? Něco v práci?“

„Ále... jeden kretén vod nás, jak jsme seděli na poradě, začal si nás dobírat, že jsme vystrašený a že je potřeba pojmenovávat věci správným jménem!“ zoufale se zasmála. „Je to určitě provokatér nebo sebevrah,“ řekla už klidněji. „Takhle z nás dělat nevědomý idioty! Ne, je to provokatér, nebo mladej blbec, kterej nemá ty zkušenosti... než ho skřípnou,“ začala se zase hystericky smát. „Jen hlavně nic nikde neříkejte! Hlavně ne nahlas! Ani ve škole se spolužákama, víš, kolik tam musí bejt mezi váma donašečů?“ sepjala ruce v tiché bázni.

„Prosím tě, to by člověk nemohl mít ani kamarády! Vždyť si myslíme všichni to samý!“ Mája začala v duchu probírat kádry, kteří zakládali svaz, pak svaz po něm následující. Nenápadně šli nahoru a na katedrách obsazovali místa pomocných vědeckých sil a po fakultě chodili bez kabátu, protože už měli v nějaký teplý kanceláři svůj háček a na svazku podezřele moc klíčů. Těm se smáli, ty svým způsobem litovali, protože nikomu z nich se na fakultě, v těch poměrech, které tam panovaly, zůstat nechtělo.

„Když se tě bude někdo ptát, tak říkej jenom: Jo, jo, jo. Klidně souhlas! A hlavně nic, bože můj, nepodepisuj! Z to-

ho se pak už člověk nevykrouťí. A když tak lži! Lži, lži, lži, jako když tiskne. Řekni jim, co slyšet chtěj... a myslí si svý!“

„...to bych za chvílku nevěděla, ani jak se jmenuju,“ bránila se Mája.

„Schizofrenie...“ řekla matka, jako by uhádla těžkou hádanku, a pokývala hlavou. „Jinak to asi nejde, taková je doba... schizofrenická...“

Matka se chytila za břicho a dlouze krkla. Mája už znala průběh jejích záchvatů strachu a bezmoci... teď se půjde vyvracet a pak bude pod práškama do rána spát.

Do zámku zajel klíč. „Pozor, otec jde, ticho...“

Mája přeběhla do svého pokoje.